

Η ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ (Μέρος 5) (της Ιωάννας Μουτσοπούλου)

☒ Συνέχεια από το: “Η σεξουαλικότητα ως αντίδοτο του φόβου”

5) Η σεξουαλικότητα ως κοινωνικοποίηση

Η σεξουαλικότητα είναι ένας κεντρικός παράγοντας για την κοινωνικοποίηση του ανθρώπου, δηλαδή τον ωθεί σε μία κοινωνικότητα, μέσα στην οποία θα μπορέσει να εκφράσει και να ικανοποιήσει τη σεξουαλικότητά του. Αυτό καθαυτό είναι φυσιολογικό, αλλά αυτό που είναι αρνητικό είναι το ότι συχνά γίνεται το μόνο κίνητρο για την κοινωνικοποίηση. Ως κύριο κίνητρο αναπόφευκτα ορίζει και το επίπεδο των κοινωνικών σχέσεων και το κέντρο βάρους τους, αλλά αυτή η αποκλειστικότητα ή η δυσανάλογη σημασία του κινήτρου φτωχάίνει την ποιότητα των κοινωνικών σχέσεων και όντας συνδυασμένο με την γοητεία ως σεξουαλικότητα τις καταστρέφει εξ αρχής, γιατί η γοητεία είναι μορφή αποξένωσης.

Στην πραγματικότητα η σεξουαλικότητα είναι ένα βασικό αγελαίο ένστικτο που ωθεί τον άνθρωπο στην συμβίωση με άλλους. Αλλά η ποιότητα του αγελαίου δεν αρκεί για τον άνθρωπο, είναι εξαιρετικά παρωχημένα σαν κίνητρο και οι σχέσεις που μπορεί να στηρίξει είναι αναπόφευκτα αγελαίες, δηλαδή ευκαιριακές, εξουσιαστικές, και απρόσωπες.

Δεν είναι όμως αυτό που επιθυμεί ο άνθρωπος, δηλαδή σχέσεις όπου να αναδεικνύεται το πρόσωπο. Είναι σχέσεις όπου το πρόσωπο μόνον ως κυρίαρχος μπορεί να αναδειχθεί, αλλά αυτός θα είναι ένας και οι υπόλοιποι θα αποτελούν αντικείμενα. Το παράδοξο είναι ότι, για να αναδεικνύεται το πρόσωπο και να επιβιώνει ως τέτοιο και στη συνείδηση των άλλων, θα πρέπει το πρόσωπο να ξεχάσει το αγελαίο και να το μετουσιώσει σε μία συνάφεια με συνετή ισότητα και καλή θέληση. Η υπέρβαση της

ζωικότητας ως ατομικότητας διευρύνει την ατομικότητα και την καθιστά συμβατή με τις άλλες ατομικότητες, γιατί τότε όλες έχουν αναφορικότητα στην ολότητα χωρίς να χάνονται, αλλά απλώς τέμνονται αμοιβαία. Αυτό ισχύει για όλες τις σχέσεις.

Μία κεντρική κρίση σχέσεων είναι η κρίση του γάμου και των σχέσεων των δύο φύλων. Αυτή η κρίση **μπορεί να οδηγήσει σε ανάπτυξη πλατύτερων και πλουσιότερων κοινωνικών σχέσεων άσχετων από τη σεξουαλικότητα, επειδή ως άνθρωποι χρειαζόμαστε την ανθρώπινη παρηγορητική παρουσία.** Ο γάμος όπως ήταν στο παρελθόν συνειδησιακά αποξένωνε τις οικογένειες από το σύνολο της κοινωνίας, γιατί αισθανόντουσαν αυτάρκειες και αδιάσπαστες λόγω του περιορισμού της γυναίκας και της απαξίας και δυσκολίας του διαζυγίου –αυτός ο τύπος οικογένειας ήταν ομαδική χωριστικότητα.

Τούτο όλο σημαίνει ότι μπορούμε να δούμε την καλή πλευρά της κρίσης, αν βέβαια ανταποκριθούμε σωστά και με καλή θέληση τόσο απέναντι στους άλλους όσο και απέναντι στις αλλαγές που απαιτεί το επερχόμενο μέλλον. Αυτές οι αλλαγές καθιστούν αναγκαία την διαφοροποίηση της συνειδησιακής μας εστίασης και όχι μόνον της πράξης μας –αλλιώς δεν μπορούν να στηριχθούν. Και για να το κατανοήσουμε: **Δεν υπάρχει θεσμός που να μπορεί να υποκαταστήσει τη συνείδησή μας.** Όλο το ανθρώπινο πρόβλημα έγκειται σε αυτό ακριβώς το σημείο μέγιστης σημασίας, ότι θέλουμε να γίνει μία μαγική αλλαγή που να μας ωφελήσει, χωρίς όμως να συμμετάσχουμε εμείς οι ίδιοι. Αλλά η σκληρή μοναξιά του σήμερα, χωρίς την ψευδή κοινωνικότητα και ασφάλεια της παραδοσιακής ιεραρχικής οικογένειας «φυλακής», ίσως θα μας οδηγήσει σε ένα κοινωνικό άνοιγμα ανεξάρτητο από τα κλισέ αυτής της «οικογένειας» και της σεξουαλικής επιθυμίας –χωρίς καθόλου να υποτιμάμε την εν δυνάμει υγιή οικογένεια και σεξουαλικότητα.

Αν δεν δημιουργήσουμε σωστές και λειτουργικές ανθρώπινες σχέσεις σε όλα τα επίπεδα, τότε τα πράγματα θα προχωρήσουν ακόμη περισσότερο στρεβλά. Θα οδηγηθούμε σε μία αναγκαστική τελετουργικοποίηση της κοινωνίας, όπου θα υπερισχύσει η

ομοιομορφία που τόσο φοβόμαστε και η ατομικότητα θα υποταχθεί σε αυτήν χωρίς να το συνειδητοποιεί, γιατί θα έχει ουσιαστικά χαθεί. Ήδη αυτό γίνεται σε κάποιο αρχικό στάδιο, στο οποίο τα μαζικά πρότυπα υπνωτίζουν και δημιουργούν την ψευδαίσθηση της ατομικότητας, όμως στην πραγματικότητα εξομοιώνουν τους ανθρώπους μέσω μόδας και προτύπων, πράγμα που αποτελεί από μόνο του μία επιβαλλόμενη τελετουργικότητα ανάπτυξης βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου επιτυχίας που προσδιορίζει τη ζωή μας από τη γέννηση. Η ελευθερία είναι απλώς η ελευθερία να επιλέξουμε την ανελευθερία μας, αλλά αυτό είναι τελικά μία αθλιότητα κατάδική μας που οφείλεται σε μία καλά κρυμμένη εθελούφλωση.

Θα ρωτούσε κανείς, γιατί η τελετουργικοποίηση είναι σίγουρη στην περίπτωση αυτή; Επειδή η τελετουργικότητα συνιστά μία κίνηση που αντιστοιχεί στην κίνηση της συνείδησης και συμφωνεί με το αγελαίο ένστικτο, έστω και αν υπό την ανθρώπινη νόηση μπορεί να είναι πιο εξεζητημένη. Είναι ακριβώς όμοια με την ισχύ των συμβόλων που έχουν συγκαλύψει τα συμβολιζόμενα. Η τελετουργικότητα σχετίζεται με τη συνάφεια του πνεύματος με την φαινόμενη μορφή, με την αποκάλυψη του πνεύματος στη μορφή. Αν η συνείδηση δεν λειτουργεί –εννοώντας ότι συνείδηση είναι το αποτέλεσμα αυτής της συνάφειας- τότε όλο το φορτίο αυτής της λειτουργίας πέφτει αναγκαστικά μονομερώς στη μορφή, με αποτέλεσμα η τελετουργικότητα να υποκαθιστά τη συνείδηση και να εντείνεται υπερβολικά. Έτσι η απόρριψη του πνεύματος είναι λανθασμένη και προκαλεί συνειδησιακό θάνατο.

Παρόμοια τελετουργικοποίηση αποτέλεσε η παρελθούσα επιβολή ρόλων στα φύλα, στις γονεϊκές σχέσεις, στη φιλία και στις κοινωνικές σχέσεις. Οι σχέσεις εξαντλήθηκαν στους «θεσμικούς» αυτούς ρόλους και αυτή η τελετουργία ως σύμβαση εξωτερικής μορφής διέτρεξε μεγάλο μήκος χρόνου. Μην ξεχνάμε τις τάξεις στη Μεγάλη Βρετανία που επέβαλαν γελοία τυπικά σεβασμού και υποταγής. Όμοια συνέβη και με την εκκλησιαστική αυθεντία και τα τυπικά της που συγκάλυψαν τα νοήματα, αλλά αύξησαν την εξουσία. Η τότε κατάσταση φαίνεται σήμερα καθαρά, αλλά αυτό

συμβαίνει εκ των υστέρων και επειδή αυτά επιβλήθηκαν με ωμότητα. Σήμερα όμως και για όσο χρόνο υπάρχει μία επιφανειακή ελευθερία η τυποποίηση δεν θα είναι φανερή. Επίσης, όταν την επιλέγει κανείς εθελοντικά, τότε δεν καταλαβαίνει τον εσωτερικό θάνατο, γιατί έχει την ψευδαίσθηση της «βούλησής» του –αλλά ακόμη και η σκόπιμη υποταγή δεν αποτελεί αληθινή θέληση, πράγμα που όμως είναι αντικείμενο άλλης ανάλυσης.

Διαβάστε παρακάτω όλα τα άρθρα:

- 1,2) Η σεξουαλικότητα ως ανισότητα και ως μέσον
- 3) Η σεξουαλικότητα ως αυτοπροσδιορισμός
- 4) Η σεξουαλικότητα ως αντίδοτο του φόβου
- 5) Η σεξουαλικότητα ως κοινωνικοποίηση
- 6) Η σεξουαλικότητα ως ελευθερία
- 7) Η σεξουαλικότητα ως γοητεία
- 8) Η σεξουαλικότητα ως γοητεία στο γάμο

Ιωάννα Μουτσοπούλου, δικηγόρος
Μέλος της Γραμματείας της ΜΚΟ ΣΟΛΩΝ

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28-09-2010

Φωτό: wikimedia